



Overlegorgaan van HBO-scholen  
met een accountancy-opleiding

## LANDELIJK EXAMEN - OAT

# Met Vlag en Wimpel

### 1<sup>e</sup> zitting

**Samenstellers:** Redactiecommissie OAT

**Datum:** 13 januari 2025

**Toegestane literatuur en hulpmiddelen:**

- Handboek 2024 Deloitte en/of Handboek 2024 E&Y en/of KPMG Jaarboek 2023/2024; een eerdere druk is toegestaan, maar wel voor eigen risico.
- Regelgeving Accountancy (HRA) 2024; een eerdere druk is toegestaan, maar wel voor eigen risico).
- WWFT (mits ingebonden of in mapje).
- Rekenmachine volgens beleid en instructie hogeschool.

**Tijdsindicatie in minuten en aantal punten\* per vraag:**

|          |             |            |
|----------|-------------|------------|
| Analyse: | 30 minuten  |            |
| Vraag 1: | 15 minuten  | 10 punten  |
| Vraag 2: | 33 minuten  | 22 punten  |
| Vraag 3: | 18 minuten  | 12 punten  |
| Vraag 4: | 36 minuten  | 24 punten  |
| Vraag 5: | 15 minuten  | 10 punten  |
| Vraag 6: | 33 minuten  | 22 punten  |
| Totaal   | 180 minuten | 100 punten |

\*Op de landelijke normeringsvergadering kan besloten worden om de geplande puntenverdeling te wijzigen om te komen tot een definitieve normering.

## Vraag 1 Initiële cijferanalyse (15 minuten) (10 punten)

### 1a

Voer voor de hierna genoemde post in de conceptjaarrekening 2023 van Vlag en Wimpel Holding B.V. een initiële cijferanalyse uit:

- **de materiële vaste activa**, zoals opgenomen op de geconsolideerde balans.

Betrek in de analyse

- de grootte van de post;
- twee casusspecifieke bevindingen (inconsistenties, ongebruikelijke transacties of gebeurtenissen, bedragen, ratio's en trends) conform NV COS 315 al.14b en A27, die kunnen wijzen op een afwijking van materieel belang en die van belang zijn voor het vervolg van de controle van de jaarrekening van Vlag en Wimpel Holding B.V.;
- de belangrijkste controlebewering per casusspecifieke bevinding die voortvloeit uit de elk van de twee beschreven casusspecifieke bevindingen.

## Antwoordindicatie (15 minuten, 10 punten)

### 1a (5 punten)

#### Grootte van de post (1 punt)

- Materiële vaste activa bedraagt 81% van het eigen vermogen en 25% van het balanstotaal.

#### Twee bevindingen (2 punten) en bijbehorende controlebeweringen (2 punten)

- De materiële vaste activa zijn ten opzichte van 2022 gestegen met € 866.000, hetgeen een stijging is van 50%. Dit zijn opvallende bedragen en kunnen een belangrijk risico vormen voor de accountantscontrole.  
Controlebeweringen die hierbij van belang zijn, zijn bestaan van de MVA en de nauwkeurigheid van de opgenomen bedragen.
- Vlaggenreclame B.V. in Tilburg is overgenomen per 1 januari 2023. Zijn de MVA goed overgenomen in de geconsolideerde jaarrekening? Zijn voor deze nieuwe vestiging investeringen gedaan? Controlebeweringen die hierbij van belang zijn, zijn bestaan van de MVA, de waardering en de nauwkeurigheid van de opgenomen bedragen.
- Ook de afschrijvingen op MVA zijn gestegen van €175.794 (10,2%) in 2022 naar €449.442 (17,3) in 2023. Dit is een opvallende stijging. Dit raakt vooral de waardering van de MVA.

- Er is in 2023 veel geïnvesteerd in nieuwe machines/robots. Is deze investering voor het juiste bedrag opgenomen? Zijn de robots al in gebruik genomen? Is hier al op afgeschreven? Dit raakt vooral de waardering van de MVA.

## 1b

Voer voor de hierna genoemde post in de conceptjaarrekening 2023 van Vlag en Wimpel Holding B.V. een initiële cijferanalyse uit:

- **de lasten uit hoofde van personeelsbeloningen**, zoals opgenomen in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening

Betrek in de analyse

- de grootte van de post;
- twee casusspecifieke bevindingen (inconsistenties, ongebruikelijke transacties of gebeurtenissen, bedragen, ratio's en trends) conform NV COS 315 al.14b en A27, die kunnen wijzen op een afwijking van materieel belang en die van belang zijn voor het vervolg van de controle van de jaarrekening van Vlag en Wimpel Holding B.V.;
- de belangrijkste controlebewering per casusspecifieke bevinding die voortvloeit uit de elk van de twee beschreven casusspecifieke bevindingen.

**1b (5 punten, waarvan 3 punten voor de bepaling van de grootte, kenmerken en de conclusie en 2 punten voor de controlebeweringen)**

### Grootte van de post (1 punt)

- De lasten uit hoofde van Personeelsbeloningen zijn 53% van het bruto-bedrijfsresultaat.

### Twee bevindingen (2 punten) en bijbehorende controlebeweringen (2 punten)

- De lasten uit hoofde van Personeelsbeloningen bedroegen in 2023 € 5.389.773 en in 2022 € 3.809.362. Dit is een stijging van 41%. De omzet is gestegen met 85%. Dit in lijn ligt met de gestegen personeelsbeloningen, al zijn de personeelsbeloningen wel veel minder snel gestegen. Dit roept de vraag op of de personeelsbeloningen wel volledig zijn opgenomen in de W&V, maar de accountant zal gezien de grote stijging van de personeelsbeloningen ook aandacht besteden aan het mogen voorkomen van de post Personeelsbeloningen.
- Het gemiddeld aantal werknemers is gestegen met 6,31. Dit is een stijging van ruim 9%. De personeelsbeloningen per werknemer zijn gestegen van € 55.409 naar € 71.806. Dit is een opvallende stijging. Controlebeweringen die hierbij

van belang zijn, zijn het mogen voorkomen van de post personeelsbeloningen en de nauwkeurigheid van de bedragen.

**Vraag 2 Risicoanalyse (33 minuten) (22 punten)**

- 2a** Noem uit paragraaf **1.4.2 Vlag en Wimpel B.V.** in totaal drie inherente risico's die de accountant onderkent bij de controle van de jaarrekening van Vlag en Wimpel Holding B.V.. Motiveer bij alle drie waarom sprake is van inherente risico's en geef tevens aan voor welke post(en) in de jaarrekening dit een risico is.
- 2b** Geef voor ieder bij vraag 2a genoemd inherent risico **twee** concrete maatregelen van interne beheersing waarmee het risico kan worden afgedekt of beperkt. Beschrijf hierbij steeds één preventieve en één repressieve maatregel.
- 2c** De accountant heeft **de post Immateriële vaste activa** aangemerkt als significant risico voor de jaarrekening. Geef aan waarom de accountant dit heeft gedaan, mede in het kader van NVCOS 315 art 12 I en art A7.

|   | <b>2a: 3 punten per goed beargumenteerd risico (3 x 3 = 9 p)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>2b: Maatregelen van interne beheersing. 3 punten per goede combinatie van beheersingsmaatregelen (3 x 3 = 9 p)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 | <p><b>Casus:</b><br/>Verkoop: Voor orders onder honderd euro worden verzendkosten in rekening gebracht, voor orders groter dan honderd euro niet.<br/>Het risico is dat meerdere kleine orders van minder dan €100 in de administratie worden samengevoegd tot één order waardoor de betaalde verzendkosten kunnen worden onttrokken / buiten de boeken worden gehouden.<br/>Dit levert een onvolledige omzetverantwoording op.</p> | <p><b>Preventief:</b><br/>Koppeling van de orderadministratie met de financiële administratie zodat een geplaatste order altijd afzonderlijk herkenbaar in de FA herkenbaar is.<br/><br/>Logische toegangsbeveiliging zodat orders niet na het plaatsen kunnen worden gemuteerd in de FA.</p> <p><b>Repressief:</b><br/><br/>Medewerker control controleert periodiek via logbestanden of niet ongeautoriseerd is geprobeerd om de FA te muteren.<br/><br/>Medewerker control stelt van een aantal orders periodiek vast of daar terecht geen verzendkosten zijn verantwoord door de oorspronkelijke order, expeditiebescheiden etc. te vergelijken met de geboekte order.</p> |

|   | <b>2a: 3 punten per goed beargumenteerd risico (3 x 3 = 9 p)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>2b: Maatregelen van interne beheersing. 3 punten per goede combinatie van beheersingsmaatregelen (3 x 3 = 9 p)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2 | <p><b>Casus:</b></p> <p>Verkoop: Voor orders van drie gelijke producten en meer worden kortingen gegeven op basis van een kortingstabel.</p> <p>Risico is dat in de administratie ook korting is verantwoord bij andere orders, terwijl deze korting niet is verstrekt.</p> <p>Dit levert een onvolledige omzetverantwoording op.</p>                                               | <p><b>Preventief:</b></p> <p>Richtlijnen van de directie voor wanneer en hoeveel korting mag worden gegeven.</p> <p>Controletechnische functiescheiding tussen inkoop/verkoop/ administratie/ controlling verankerd in het ERP systeem.</p> <p>Het ERP systeem genereert facturen en JP's naar aanleiding van ingevoerde inkoop/verkoopdata (is getest als general control).</p> <p><b>Repressief:</b></p> <p>Een medewerker control controleert of de JP in overeenstemming is met de order en de richtlijnen omtrent kortingen.</p> <p>De afd control doet een CBO op de marges per klant en per product op basis van de richtlijnen en onderzoekt bijzonderheden.</p> |
| 3 | <p><b>Casus:</b></p> <p>Verkoop maatwerkvlagen: Maar bij een klant die meer ontwerpen wenst dan de standaard drie worden de kosten voor het ontwerpen doorberekend op basis van de bestede tijd tegen vooraf overeengekomen tarieven.</p> <p>Risico is dat de extra ontwerpkosten die zijn doorberekend aan een klant niet worden verantwoord omdat deze kosten niet bij iedere</p> | <p><b>Preventief:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• FS tussen verkoop/ontwerpen/ facturering en administratie.</li> <li>• Richtlijnen van de directie voor het in rekening brengen van het vierde of meer ontwerpen en afstemmen met de klant hierover.</li> <li>• Ontwerpers houden het aantal ontwerpen in het projectbestand bij en bij een vierde ontwerp wordt automatisch een nieuw subproject aangemaakt.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                               |

|   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   | <p><b>2a: 3 punten per goed beargumenteerd risico (3 x 3 = 9 p)</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p><b>2b: Maatregelen van interne beheersing. 3 punten per goede combinatie van beheersingsmaatregelen (3 x 3 = 9 p)</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|   | <p>maatwerkorder in rekening worden gebracht.</p> <p>De omzet is dan onvolledig verantwoord.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p><b>Repressief:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Control stemt contractvoorwaarden af met het werkelijk geleverde aantal ontwerpen en stelt vast dat bij meer dan drie ontwerpen meerwerk in rekening is gebracht.</li> <li>• Uren besteed aan extra ontwerpen volgens de projectadministratie = in rekening gebrachte uren voor meerwerk.</li> <li>• Vaststellen dat de richtlijnen van de directie worden nageleefd door middel van detailcontroles door Control.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 4 | <p><b>Casus:</b></p> <p>Verkoop maatwerkvlagen: Met grote afnemers van maatwerk vlaggen worden regelmatig afspraken gemaakt over boetebetalingen indien Vlag en Wimpel niet aan de uiterste leverdatum die is opgenomen in de verkoopovereenkomst kan voldoen.</p> <p>1.<br/>Risico is dat boeteverplichtingen niet of niet tijdig worden gesignaleerd waardoor de verplichtingen in de jaarrekening onvolledig zijn opgenomen.</p> <p>2.<br/>Ook is er een risico dat boetes worden verantwoord die niet verschuldigd zijn om zo geld te kunnen onttrekken. Hierdoor mag een deel van de kostprijs van de omzet niet voorkomen.</p> | <p><b>Bij risico 1:</b></p> <p><b>Preventief:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• FS tussen verkoop/facturering, inning, administratie en interne controle.</li> <li>• Uiterste leverdatum opnemen in de orderadministratie en planning door Bedrijfsbureau zodat het ERP- systeem enkele dagen voor het verstrijken van deze datum een melding doet (application control).</li> <li>• Vastleggen van de werkelijke leveringsdata in de orderadministratie door afdeling logistiek.</li> </ul> <p><b>Repressief:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Afstemming door controlling van vaststelling te late levering in orderadministratie met boete aanvraag klant en betaling van de boete.</li> <li>• Control controleert per jaareinde of bestaande</li> </ul> |

|   |                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   | <p><b>2a: 3 punten per goed beargumenteerd risico (3 x 3 = 9 p)</b></p>                                                                                        | <p><b>2b: Maatregelen van interne beheersing. 3 punten per goede combinatie van beheersingsmaatregelen (3 x 3 = 9 p)</b></p> <p>boeteverplichtingen zijn opgenomen in de jaarrekening en administratie.</p> <p><b>Bij risico 2:</b></p> <p><b>Preventief:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• FS tussen verkoop/facturering en administratie.</li> <li>• Uiterste leverdatum opnemen in de orderadministratie en planning door Bedrijfsbureau en voorzien van application control die voorkomt dat een boete wordt toegekend op een order die binnen de leverdatum is afgerond.</li> <li>• Vastleggen van de werkelijke leveringsdata in de orderadministratie door afdeling logistiek.</li> </ul> <p><b>Repressief:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Controle op boeteberekening en verantwoording door Control aan de hand van de orderadministratie en leveringsdata volgens afdeling Logistiek.</li> <li>• afstemming afleverdata en contracten door Control bij verantwoording en uitbetaling van boetes</li> </ul> |
| 5 | <p><b>Casus:</b></p> <p>Productieproces: Vlaggen en doeken die niet voldoen aan de hoge kwaliteitseisen van Vlag en Wimpel worden afgekeurd en vernietigd.</p> | <p><b>Preventief:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• FS productie/Kwaliteitskeuring en verkoop.</li> <li>• Kwaliteitsmedewerkers van het bedrijfsbureau stellen keuringsrapporten op van keuringen.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

|   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   | <b>2a: 3 punten per goed beargumenteerd risico (3 x 3 = 9 p)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>2b: Maatregelen van interne beheersing. 3 punten per goede combinatie van beheersingsmaatregelen (3 x 3 = 9 p)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|   | <p>Risico is dat vlaggen of doeken als afgekeurd worden verantwoord terwijl ze in werkelijkheid zijn verkocht.</p> <p>Hierdoor is de omzet in de jaarrekening onvolledig verantwoord en mogen de kosten van vernietiging niet voorkomen (kostprijs omzet).</p>                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>Vernietiging van de afgekeurde vlaggen en doeken onder hantering vier-ogen-principe met opstellen van een vernietigingsrapport.</li> </ul> <p><b>Repressief:</b></p> <p>Control stelt vast dat van de vernietigde vlaggen en doeken een vernietigingsrapport aanwezig is en stemt dit af met de keuringsrapporten.</p>                                                                                                             |
| 6 | <p><b>Casus:</b></p> <p>Inkoop: Bij het adequaat nakomen van deze eisen door een leverancier wordt, overeenkomstig het leveringscontract, een bonus verstrekt door Vlag en Wimpel.</p> <p>Risico is dat bonussen worden verantwoord die niet zijn verstrekt aan leveranciers.</p> <p>De kostprijs van de omzet mag dan gedeeltelijk niet voorkomen.</p> | <p><b>Preventief:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>FS tussen verkoop/facturering en administratie.</li> <li>Contractregistratie door administratie waarin alle bonusvoorwaarden zijn vastgelegd.</li> </ul> <p><b>Repressief:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Controle door Control per contract op naleving van de voorwaarden en berekening bonus (R).</li> <li>CBO op verstrekte bonussen afgezet tegen historie en begroting.</li> </ul> |

**NB:**

In de casus staat “Wegens ziekte op de administratie heeft de bewaking van de vorderingen in 2023 geen prioriteit gehad”. Risico is dat onder de vorderingen bedragen staan die niet meer inbaar zijn, is een Intern beheersingsrisico.

**Mag dus niet worden goedgekeurd bij de inteherent risico's.**

2c **Maximaal te behalen 4 punten**

Mogelijkheid 1:

De post IVA bestaat uit goodwill en overige IVA.

De goodwill is betaald bij de overname van Vlaggenreclame B.V. in januari 2023. De afschrijvingsduur van deze goodwill bedraagt 5 jaar. De overige immateriële vaste activa betreffen gekochte rechten om vlaggen te mogen maken.

De vraag is of de contante waarde van de toekomstige opbrengsten voldoende is om activering te rechtvaardigen voor de opgenomen bedragen. Het gaat om toekomstige verdiensten. *(Dit stuk hoeft niet in het antwoord van de student voor de punten)*

Het management zou de subjectieve waardering van de IVA kunnen gebruiken om de resultaten oneigenlijk te beïnvloeden. Dit valt onder beïnvloeding van het management conform NVCOS 315 art A7 (2p).

De kans en impact van het risico op een foute waardering van de IVA kunnen omvangrijk zijn, zeker door de omvang van de post IVA in de balans. **(2p)**

**of**

Mogelijkheid 2:

De post IVA bestaat uit goodwill en overige IVA.

De goodwill is betaald bij de overname van Vlaggenreclame B.V. in januari 2023. De afschrijvingsduur van deze goodwill bedraagt 5 jaar. De overige immateriële vaste activa betreffen gekochte rechten om vlaggen te mogen maken.

De vraag is of de contante waarde van de toekomstige opbrengsten voldoende is om activering te rechtvaardigen voor de opgenomen bedragen. Het gaat om toekomstige verdiensten. *(Dit stuk hoeft niet in het antwoord van de student voor de punten)*

Het activeren van Immateriële activa is subjectief, gezien de inschattingen van toekomstige economische voordelen. Dit kan een significante afwijking in de jaarrekening veroorzaken op basis van subjectiviteit conform NVCOS 315 art A7 (2p).

Als de kans en impact hiervan hoog worden ingeschat kan de hoogte van de post IVA een significant risico zijn, zeker door de omvang van de post IVA in de balans. **(2p)**

### Vraag 3: Fiscaliteit (18 minuten) (12 punten)

Zoals in de casus is opgenomen, is het vpb-tarief 25%, zowel voor 2023 als voor 2022.

- 3a** Bereken de effectieve belastingdruk over 2023 op 1 decimaal nauwkeurig.
- 3b** Geef middels een journaalpost aan hoe de winstbelasting over 2023 in de geconsolideerde jaarrekening is verwerkt.
- 3c** Geef een berekening van de betaalde winstbelasting over 2023.

In deze casus zijn drie afwijkingen aan te wijzen die zorgen voor een verschil tussen de nominale en effectieve belastingdruk. Naast de afwijking zoals opgenomen in de jaarrekening zelf, zijn er niet- aftrekbare kosten van € 6.500 en is er sprake van investeringsaftrek inclusief Milieu-investeringsaftrek. Gebruik deze laatste (investeringsaftrek inclusief Milieu-investeringsaftrek) als sluitpost.

- 3d** Geef een controleberekening van de belastinglast in de geconsolideerde jaarrekening van Vlag en Wimpel B.V. over 2023. Start met de winst voor belasting als uitgangspunt.

### Antwoordindicatie vraag 3 (12 punten)

- 3a 3 pnt. (1p vpb-last, 1p winst voor belasting, 1p juiste uitkomst geen dwf)**

Effectieve belastingdruk: vpb last/ winst voor belasting  
=  $166.061 / 805.754 \times 100\% =$  **20,6%**

- 3b 2 ptn. (1p per regel, geen B of WV -/- 1p)**

#### Te betalen vpb

|                                                |         |         |
|------------------------------------------------|---------|---------|
| Vpb last (WV)                                  | 166.061 |         |
| Aan Te betalen vpb (B)                         |         | 166.061 |
| <b>alternatief voor laatste journaalregel:</b> |         |         |
| Aan Liquide middelen (B)                       |         | 53.670  |
| Aan Te betalen vpb (B)                         |         | 112.391 |

- 3c 3 ptn (2 ptn juiste berekening, 1p conclusie)**

**Bij alternatief Antwoord (3b) is een verwijzing naar 3b voldoende**

|                | te betalen vpb |            |         |
|----------------|----------------|------------|---------|
| <b>betaald</b> | <b>53.670</b>  | van balans | 24.499  |
| naar balans    | 136.890        | te betalen | 166.061 |
|                | 190.560        |            | 190.560 |

**3d 4 ptn. (punt toekennen als + of – juist is toegepast, bij alternatief kan investeringsaftrek ook zonder teken worden gehonoreerd)**

|                                    |                |           |
|------------------------------------|----------------|-----------|
| <b>winst voor belasting</b>        | <b>805.754</b> |           |
| afschrijving goodwill              | 73.890         | <b>1p</b> |
| Niet aftrekbare kosten             | 6.500          | <b>1p</b> |
| Investeringsaftrek                 | -221.900       | <b>1p</b> |
| Basis voor vpb last (166.061/0,25) | 664.244        | <b>1p</b> |
| <b>Vpb 25%</b>                     | <b>166.061</b> |           |

**alternatief**

|                                    |                |           |
|------------------------------------|----------------|-----------|
| vpb last                           | 166.061        |           |
| basis voor vpb last (166.061/0,25) | <b>664.244</b> | <b>1p</b> |

|                             |                |           |
|-----------------------------|----------------|-----------|
| <b>winst voor belasting</b> | <b>805.754</b> |           |
| afschrijving goodwill       | 73.890         | <b>1p</b> |
| Niet aftrekbare kosten      | 6.500          | <b>1p</b> |
|                             | <b>886.144</b> |           |

verschil met basis voor vpb last -221.900 **1p**  
dit is dan de investeringsaftrek

**Vraag 4 COSO (36 minuten) (24 punten)**

Het directieteam van Vlag en Wimpel Holding B.V. wil de productieprocessen beheersen met behulp van het COSO Integrated Framework for Internal Control.

**4a** Een van de doelstellingen van het directieteam van Vlag en Wimpel Holding B.V. is:

*De medewerkerstevredenheid onder de productiemedewerkers bedraagt minimaal een 9 op een schaal van 10.*

Gevraagd:

Vul de componenten van het COSO Integrated Framework for Internal Control in voor deze doelstelling.

- Control environment: geef drie concrete toepassingen;
- Risk assessment: geef twee concrete toepassingen;
- Control activities: geef drie concrete toepassingen;
- Information & communication: geef twee concrete toepassingen;
- Monitoring: geef twee concrete toepassingen.

**4a Antwoordindicatie (12 punten):**

|                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Andere antwoorden zijn mogelijk mits relevant voor doelstelling en element ICF.</b></p> | <p><b>Personeelstevredenheid &gt; 90%</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p>Control environment<br/><br/>(3 punten)</p>                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Personeelstevredenheid is een onderdeel van de missie en visie van de organisatie.</li> <li>• De beloningsstructuur is in overeenstemming met zwaarte en belang van de functie.</li> <li>• In het personeelsbeleid is opgenomen dat de tevredenheid van het productiepersoneel regelmatig wordt gemeten.</li> <li>• Tevredenheid van het productiepersoneel is onderdeel van de beoordelings- en functioneringsgesprekken.</li> </ul> |
| <p>Risk assessment<br/><br/>(2 punten)</p>                                                    | <p><i>(Alleen het omdraaien van de doelstelling is niet goed te rekenen)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Leiding staat niet open voor suggesties van het personeel.</li> <li>• Werkdruk loopt op door slechte planning.</li> <li>• Onvoldoende mogelijkheden voor zelfontplooiing voor productiemedewerkers.</li> <li>• Productiemedewerkers zijn niet genoeg geschoold om met de robots om te gaan.</li> </ul>                                               |
| <p>Control activities<br/><br/>(3 punten)</p>                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Maandelijks werkoverleg, ideeënbusje.</li> <li>• Periodiek werkoverleg waarin ideeën van het productiepersoneel worden besproken.</li> <li>• BB houdt rekening met seizoenspatronen, en voert voortgangscntrole uit.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                       |

|                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Jaarlijks POP, scholing, eventueel mogelijkheden voor outplacement.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p>Information &amp; communication</p> <p>(2 punten)</p> | <p>Information:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het directieteam ontvangt periodiek informatie over het % medewerkerstevredenheid gespecificeerd naar onderdeel.</li> <li>• Het directieteam ontvangt periodiek informatie over het % ziekteverzuim onder het productiepersoneel.</li> </ul> <p>Communication:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Periodiek werkoverleg.</li> <li>• Instellen van een meldpunt voor klachten.</li> </ul> |
| <p>Monitoring</p> <p>(2 punten)</p>                      | <p>Ongoing:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Worden control activiteiten structureel uitgevoerd en zijn deze onderdeel van de PDCA en MT- rapportages?</li> </ul> <p>Separate:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Analyse exitgesprekken, klachten van medewerkers.</li> </ul>                                                                                                                                                            |

**4b** Stel dat er in het afgelopen jaar toch enkele zaken hebben plaatsgevonden die nadelig waren voor de gewenste score rondom medewerkerstevredenheid onder de productiemedewerkers. De score is gezakt naar 7 op de schaal van 10.

**Gevraagd:**

Geef door invulling van de onderstaande twee principes aan hoe de control activiteiten kunnen bijdragen aan het verhogen tot minimaal een 9 op de schaal van 10. Doe dit door **voor beide principes drie control activiteiten** in te vullen.

|                                                                                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Principle</b>                                                                                                                                           |
| Nr. 10                                                                                                                                                     |
| The organization selects and develops control activities that contribute to the mitigation of risks to the achievement of objectives to acceptable levels. |

Nr. 12

The organization deploys control activities through policies that establish what is expected and procedures that put policies into action.

**Antwoordindicatie:**

**(12 punten, 6 per uitgewerkte principle)**

| <b>Principle</b>                                                                                                                                                                      | <b>Antwoord</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Nr. 10</b></p> <p>The organization selects and develops control activities that contribute to the mitigation of risks to the achievement of objectives to acceptable levels</p> | <p>Preventief:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Een werkinstructie voor productiemedewerkers.</li><li>• Kwalificatie- eisen (diploma/training op het gebied productie, planning, e.d).</li><li>• Opleidingen voor productiemedewerkers, zeker na ingebruikname robots.</li></ul> <p>Repressief:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Waarneming ter plaatse door directie om te laten zien dat ze de productiemedewerkers serieus nemen.</li><li>• Aandacht voor goed opgeleid personeel en opleidingsbeleid.</li></ul> |
| <p><b>Nr. 12</b></p> <p>The organization deploys control activities through policies that establish what is expected and procedures that put policies into action.</p>                | <p>Barrières voor medewerkers wegnemen door:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Medewerkers goed op te leiden en te informeren over wat van hen wordt verwacht.</li><li>• Test afnemen na cursussen.</li><li>• Bij hoge tijdsdruk: adequate planning, voortgangscontrole.</li><li>• Vermijden van werken met machines met achterstallig onderhoud:</li></ul>                                                                                                                                                                     |

|  |                                                                           |
|--|---------------------------------------------------------------------------|
|  | onderhoudsplanning,<br>regelmatig inspecties.<br>• Veiligheidstrainingen. |
|--|---------------------------------------------------------------------------|

### Vraag 5 Controleprogramma Debiteuren (15 minuten) (10 punten)

Beschrijf de controle van de Debiteuren die zijn opgenomen onder de post Vorderingen in de geconsolideerde Balans van Vlag en Wimpel Holding B.V. per 31-12-2023 door accountantsorganisatie Vink en besteed aandacht aan de volgende onderdelen in de uitwerking:

1. Controledoelstellingen: twee benoemen;
2. Risico's: één casusspecifiek risico kort beschrijven;
3. Organisatiebeoordeling: twee specifieke zaken kort beschrijven;
4. Cijferbeoordeling;
5. Gegevensgerichte controlewerkzaamheden ofwel detailcontroles: werk twee uit.

### Antwoordindicatie vraag 5 (10 punten)

1. **Controledoelstellingen (2 x 1 punten)**  
 De accountant zal conform NV COS 315 aandacht besteden aan het bestaan, de rechten en verplichtingen die samenhangen met de vorderingen, de volledigheid, nauwkeurigheid, waardering en toerekeningen en de classificatie en presentatie.
2. **Risico's (1 x 1 punt)**  
*(NB algemene risico's en omgekeerde controledoelen zijn niet goed te rekenen)*
  - Wellicht worden betalingen via de Webshop onder de € 500 verantwoord als vordering.
  - Wegens ziekte op de administratie heeft de bewaking van de vorderingen in 2023 geen prioriteit gehad.
3. **Organisatiebeoordeling (2 x 1 punten)**
  - De accountant stelt vast dat de directie richtlijnen en procedures heeft ingesteld die ervoor zorgen dat bij orders van een zekere omvang een kredietwaardigheidscheck wordt gedaan op de afnemer.
  - Ook is het belangrijk dat kredietlimieten voor verschillende afnemers bestaan welke zijn geautoriseerd door de directie. Deze zijn gekoppeld aan de afnemers in het ERP-systeem.
  - Daarnaast stelt de accountant vast dat de administratie de ouderdom van vorderingen regelmatig controleert op overschrijdingen van de

betalingstermijnen en tijdig aanmaningen stuurt naar de afnemers conform de richtlijnen van de directive hierover.

- De accountant stelt vast dat er een procedure is voor het bepalen van de voorziening voor dubieuze debiteuren per jaareinde met goedkeuring door de directeur van de betreffende vestiging.

#### 4. Cijferbeoordeling (2 punten)

De accountant sluit het saldo van de debiteuren uit de debiteurenlijst per 31-12-2023 aan op de financiële administratie en de jaarrekening en voert de volgende cijferbeoordeling uit:

- De hoogte van de debiteuren in vergelijking met voorgaande jaren, rekening houdend met de debiteuren van Vlaggenreclame B.V. die niet in de balans van 31-12-2022 zijn opgenomen.
- De hoogte van de post debiteuren ten opzichte van de voorziening voor dubieuze debiteuren.
- De hoogte van de post debiteuren in relatie tot de omzet per BV, en bij Vlag en Wimpel B.V. de omzet aan bedrijven boven € 500.

#### 5. Gegevensgerichte controlewerkzaamheden ofwel detailcontroles (2 x 1,5 punt, totaal 3 punten)

- De accountant zal afloopcontrole doen om het bestaan en de waardering van de vorderingen te controleren door de vorderingen die betaald zijn in 2024 voor het einde van de controle af te stemmen met de lijst met vorderingen per 31-12-2023.
- Voor vorderingen die niet aflopen kan de accountant saldobestemmingen sturen naar de afnemers. Als dit middel niet doelmatig is kan de accountant onstaanscontrole doen aan de hand van de bestellingen en afleveringsstukken van de goederen.
- De accountant kan specifiek controleren of de orders via de website met een grootte van minder dan € 500 als contante ontvangst worden verantwoord en niet als vordering.

### Vraag 6 Varia Financial Accounting (33 minuten) (22 punten)

Vlag en Wimpel Holding B.V. heeft in de geconsolideerde jaarrekening onder de langlopende schulden per 31-12-2023 een 2%-obligatielening opgenomen met een aflossingswaarde van €1.500.000 die na 10 jaar in één keer volledig wordt afgelost. Deze lening is op 2 januari 2023 (anders dan in de concept geconsolideerde jaarrekening 2023 verwerkt) aangegaan tegen de contante waarde op dat moment. De couponrente die Vlag en Wimpel jaarlijks betaalt, bedraagt 2%. De marktrente op het moment van uitgifte was echter 3%. In overeenstemming met de RJ dient deze lening gewaardeerd te worden tegen de geamortiseerde kostprijs, waarbij men lineaire amortisatie toepast.

De omrekenfactoren voor de berekening van de contante waarde op 2 januari 2023, verdisconteerd tegen 3%, zijn als volgt:

|                                              |          |
|----------------------------------------------|----------|
| Tien jaarlijkse kasstromen van €1 einde jaar | 8,530203 |
| Eén kasstroom van €1 einde looptijd lening   | 0,744094 |

- 6a** Geef onder verwijzing naar de geldende regelgeving wat de voorwaarde is om lineaire amortisatie te mogen toepassen.
- 6b** Bepaal de waarde van de obligatielening per 2-1-2023, afgerond op hele euro's.
- 6c** Journaliseer deze eerste waardering van de obligatielening.
- 6d** Bepaal de waarde van de obligatielening 31-12-2023, afgerond op hele euro's.
- 6e** Geef gemotiveerd aan de hand van een berekening aan of in dit geval lineaire amortisatie mag worden toegepast.

### Voorzieningen

Begin januari 2024 wordt contact opgenomen met Vlag en Wimpel door omwonenden, omdat het water in de rivier de Dommel al wekenlang een oranje gloed heeft en er sprake is van hoge sterfte onder vissen en watervogels. Na onderzoek van een journalist blijkt dat dit (zoals omwonenden al dachten) te herleiden is naar de fabriek van Vlag en Wimpel. Intern wordt vastgesteld dat er sprake is van een lek in de afvoerleidingen, waardoor gebruikte verf in het oppervlaktewater terecht komt. De verf is giftig en zorgt voor grote milieuschade. Voor dit soort situaties zijn binnen Vlag en Wimpel geen richtlijnen. Vlag en Wimpel wilde eerst alleen het lek dichten, maar vanwege de media-aandacht overweegt Vlag en Wimpel nu toch om de milieuvervuiling op te ruimen. Er zijn betrouwbare schattingen van specialisten ontvangen voor de kosten die materieel blijken te zijn. Gek genoeg bestaat er geen wettelijke verplichting voor het opruimen van deze milieuvervuiling.

- 6f** Is Vlag en Wimpel verplicht om een voorziening voor de kosten voor het opruimen van de milieuvervuiling op te nemen in de balans per 31 december 2023? Motiveer je antwoord met een verwijzing naar de Nederlandse regelgeving.
- 6g** Moet Vlag en Wimpel bovenstaande gebeurtenissen opnemen in het bestuursverslag? Motiveer je antwoord met een verwijzing naar wet- en regelgeving.

In februari 2024 worden de leidingen gerepareerd door de plaatselijke aannemer Van Wijnen B.V. voor € 80.000. Uit de administratie blijkt dat deze

leidingen nog een boekwaarde hebben ultimo 2023 van € 25.000. Vlag en Wimpel wil de reparatie van de leidingen als groot onderhoud middels de componentenbenadering verwerken.

**6h** Hoe dient Vlag en Wimpel de reparatie van de leidingen in haar jaarrekening te verwerken (inclusief bedragen)? Motiveer je antwoord ook met verwijzing naar de Nederlandse Regelgeving.

## Antwoordindicatie vraag 6 (22 punten)

6a Volgens RJ 290.523a of 273.201 **(1p)** is lineaire amortisatie toegestaan als dat niet tot belangrijke verschillen leidt ten opzichte van de effectieve rentemethode. **(1p)**

6b € 30.000 **(1p)** x 8,530203 **(1p)** + € 1.500.000 **(1p)** x 0,744094 **(1p)** = € 1.372.047.

6c LM (B) 1.372.047 (DWF vanuit vraag 6b op het bedrag)  
Aan Obligatielening (B) 1.372.047

**2 punten; 1 punt per regel; voor het niet benoemen van b of w/v -1p.**

6d Er is sprake van lineaire amortisatie. Te ontvangen kasstromen gedurende looptijd: € 1.500.000 \* 2% \* 10 jaar + aflossing € 1.500.000 = € 1.800.000. Te amortiseren gedurende looptijd: € 1.800.000 -/- beginstand € 1.372.047 (dwf 6b) = € 427.953/10 = € 42.795 **(1p)**.

Aan het einde van 2023 moet de lening gewaardeerd worden op: € 1.372.047 + € 42.795,30 -/- ontvangen interest € 30.000 = € 1.384.842 **(2p)**

### Alternatieve uitwerking cfm EY:

Disagio is € 1.500.000 -/- € 1.372.047 (dwf 6b) = € 127.953 euro **(1p)**

Dit wordt verdeeld over de 10 jaar, dus € 127.953/10 = € 12.795,30 euro (oprenting per jaar lineair).

Waardering lening einde 2023: € 1.372.047 +/+ € 12.795,3 = € 1.384.842 **(2p)**

6<sup>e</sup> Waarde volgens de effectieve rentemethode: 1,03 x € 1.372.047 = € 1.413,208,41 -/- € 30.000 = € 1.383.208 **(1p)**

Waarde volgens lineaire oprenting: € 1.384.842,30. **(1p dwf 6d)**

Vershil: € 1.634; dit is geen belangrijk verschil als dit bijvoorbeeld wordt gerelateerd aan het totale bedrag van de lening/de rubriek/balanstotaal. **(1p)**

6f Nee **(1p)**, omdat er geen wettelijke verplichting **(1p)** bestaat en geen duidelijk beleid is beschreven cfm RJ 252.410 of 411 **(1p)**

6g De gebeurtenissen zullen moeten worden toegelicht in het bestuursverslag **(1p)**, uit hoofde van:

Het opnemen van de belangrijkste financiële risico's en onzekerheden – RJ 400.1.04/art. 2:391 lid 1 BW **(1p)**, en/of toekomstverwachtingen, als het bijvoorbeeld gaat over de imagoschade en de impact op toekomstige omzet – RJ 400.1.10/art. 2:391 lid 2 BW **(1p)**

6h Conform RJ 212.449 **(1p)** dient Vlag en Wimpel eerst de resterende boekwaarde te desinvesteren waarbij deze € 25.000 ineens ten laste van het resultaat wordt geboekt. Daarna wordt de € 80.000 als groot onderhoud geactiveerd. **(1p)**

